

طرح ریزی جدید در سیاست خارجی عربستان شکاف میان ریاض و واشنگتن؟! سعودی‌ها متوجه شده‌اند که دیگر نمی‌توانند به حمایت‌های آمریکا تکیه کنند و با اتخاذ راهبردی جدید به گفت‌وگو با دشمنان برای کاهش مناقشه‌های منطقه‌ای روی آورده‌اند. به گزارش نیویورک تایمز، از سال ۲۰۱۵ که «محمد بن سلمان» به عنوان یک نیروی مؤثر در عربستان ظاهر شد، سیاست خارجی این کشور تهاجمی‌تر شده است. او عربستان را به یک جنگ ویرانگر با انصارالله یمن وارد کرد؛ قطر را حمایت از ترور یسسم و ارتباط نزدیک با ایران متهم کرده و آنرا تحت محاصره قرار داد و وعده داد که در سراسر خاورمیانه با ایران مقابله کند. همانطور که تحلیلگران گفته بودند، این شاهزاده جوان یک نیروی بی‌ثبات کننده در خاورمیانه بوده و در نهایت کارزار او علیه یمن و قطر به نتایج دلخواهش نرسید. نیویورک تایمز در خصوص چرخش در سیاست خارجی عربستان نیز نوشت: بن سلمان گفت وگوهای مستقیم با یمنی‌هایی را که پیش از ۴ سال با آنها جنگ کرده، سرعت بخشیده که این امر منجر به کاهش درگیری‌های دو طرف شده است. او همچنین نشان داده که مایل است محاصره عربستان و متحدانش علیه قطر را کاهش دهد. به نوشته نیویورک تایمز، بن سلمان همچنین در تلاش برای کنار زدن سایه جنگ از منطقه و گفت‌وگوهای غیرمستقیمی با ایران است. به گفته تحلیلگران، تغییر راهبرد عربستان از تقابل به مذاکره ناشی از درک این واقعیت است که سیاست چنددهه‌ای آمریکا در منطقه یعنی دفاع ایالات متحده از صنعت نفت عربستان دیگر قطعی نیست. هر چند مقام‌های آمریکایی و سعودی مدعی بودند که ایران پشت حملات ۱۴ سپتامبر (۲۳ شهریور) به مراکز نفتی بقیق و خریص در شرق عربستان قرار داشت، دونالد ترامپ رییس جمهوری آمریکا با لفاظی زیاد اقدام اندک به آن پاسخ داد. این نوع پاسخ ترامپ، این واقعیت را در عربستان نمایان کرد که به رغم خرید ده‌ها میلیارد دلار سلاح از آمریکا، آنها دیگر نمی‌توانند به یاری ایالات متحده امیدوار باشند.

«راب مالی» از مقام‌های ارشد دولت باراک اوباما رییس جمهوری سابق آمریکا با اشاره به علاقه ناگهانی عربستان به بهره‌گیری از دیپلماسی در قبال یمن و قطر می‌گوید که این امر نشان‌دهنده تمایل سعودی‌ها برای تحکیم موقعیت منطقه‌ای خود در دوره ابهام و آسیب‌پذیری است. «استیون کوک» پژوهشگر اندیشکده شوراوی روابط خارجی با اشاره به سیاست اوباما برای «خروج از خاورمیانه» می‌گوید: چیزی که سعودی‌ها متوجه نشدند این است که ترامپ به دیدگاه اوباما بسیار نزدیک است و مساله، خروج از خاورمیانه است. جنگ یمن، محاصره قطر و قتل «جمال خاشقچی» روزنامه‌نگار منتقد آل سعود در کنسولگری عربستان در استانبول به اعتبار ریاض در واشنگتن بشدت لطمه زد. «امیل هوکایم» تحلیلگر مسائل خاورمیانه در مؤسسه بین‌المللی مطالعات راهبردی در این ارتباط می‌گوید: حتی برای ترامپ هم سخت است که در چنین شرایطی از عربستان دفاع کند. نیویورک تایمز در بخش دیگری از گزارش خود به این مساله پرداخت که امارت به عنوان نزدیک‌ترین متحد منطقه‌ای عربستان، رهش‌راز ریاض جدا کرده است. این روزنامه نوشت: امارات در ماه ژوئن عقب‌نشینی نیروهایش از یمن را آغاز کرد و سعودی‌ها را با بار سنگین جنگی وخیم رها کرد. اماراتی‌ها در ماه ژوئیه میزبان مذاکراتی با ایران درباره امنیت دریایی بودند. این تلاشی برای کاهش تنش هادر خلیج فارس و حفظ اعتبار آن کشور به عنوان یک هاب امن بازرگانی بود. این گزارش می‌افزاید، سعودی‌ها علیرغم باج‌های سنگین به واشنگتن، آنگونه که فکر می‌کردند نتوانستند از حمایت آمریکایی‌ها بر خوردار باشند. این در حالیست که اخیراً ریاض با صدور احکام گوناگون در پرونده خاشقچی و همچنین پیگیری اصلاحات داخلی به دنبال آن است تا بتواند یک بالانس معقول در سیاست داخلی خود ایجاد کند تا مانع از به هم ریختگی در داخل خاک خود شود.

نیم‌نگاهی به آخرین تحولات مشکوک عراق طی روزهای اخیر

از حذف صالح تا تحریک داعش

شیراز گلزاری

عراق همچنان در آتش اختلاف‌ها و سهم‌خواهی‌ها می‌سوزد. گویا قرار نیست این کشور با گذشت بیش از سه ماه آشفتنگی روی آرامش را ببیند. پدر و مادرهای عراقی همچنان در این فکر هستند که چرا پس از سقوط صدام و ۱۶ سال دست و پنجه نرم کردن با انواع و اقسام بحران‌های سیاسی، امنیتی و اقتصادی هنوز آینده پیش‌روی آنها و فرزندان‌شان مبهم و غبارآلود است. این ایهام‌هاست که همچنان بی‌پاسخ مانده و هیچ‌راگان و شخص مشخصی در بغداد به آنها پاسخ نمی‌دهد. طبیعی است که عدم پاسخگویی و وعده‌های سرخ‌رمن یک خروچی بیشتر ندارد. عکس‌العمل رادیکال!

شاید بسیاری بر این عقیده باشند که استفاده از کلمه رادیکال در وضعیت فعلی جایز نیست و حتی بگویند که روند اعتراض‌ها آرام شده و خبری از خشونت و این مسائل نیست، اما اگر فقط کمی به اخباری که به صورت روزانه توسط رسانه‌ها در مورد عراق منتشر می‌شود نگاه کنیم به خوبی می‌فهمیم بسیاری از تحلیل‌هایی که در داخل و خارج از عراق در مورد تحولات فعلی این کشور منتشر

می‌شود، به صورت واقع‌بینانه مسائل را تحلیل نکرده‌اند و حتی تاجایی به دنبال فریب افکار عمومی هستند؛ چراکه یکی از رسالت‌های نامبارک رسانه و مطبوعات در سراسر دنیا، جهت‌دهی و مصادره به مطلوب‌وقایع است.

از «برهم صالح» چه خبر؟ شاید بسیاری معتقد باشند که مهم‌ترین وقایع عراق از آغاز اعتراض‌های سراسری تا کنون، استعفای عادل عبدالمهدی، نخست‌وزیر این کشور باشد. برخی دیگر هم جنایات رخ داده در گوشه گوشه عراق و به هم ریختگی امنیتی در استان‌های جنوبی و شیعه‌نشین را مهم‌ترین تحولات عراق می‌دانند اما واقعیت این است که درگیری‌ها، اظهار نظر‌ها و حتی ورود مرجعیت به پرونده فعلی، بخشی از عمده تحولات مهم همسایه غربی ما به شمار می‌رود؛ اما آنچه طی روزهای اخیر توجه بسیاری از تحلیلگران و مخاطبان اخبار عراق را به خود جلب کرد، استعفای «برهم صالح»، رئیس جمهوری این کشور است. بسیاری بر این عقیده‌اند که جایگاه رئیس جمهور در عراق تنها یک جایگاه تشریفاتی است و به این دلیل قانون اساسی آن را به کردهای عراق اعطا کرده است، ولی آنچه در صحنه سیاسی و همچنین قانونی عراق در حال جریان است تا حد زیادی این موضوع را

برای حفظ ثبات در کشور و جلوگیری از تشدید بحران‌های داخلی، وظایف نخست‌وزیر را به عهده بگیرد و تا انتخاب گزینه مجدد نخست‌وزیری کشور را هدایت کند؛ اما اینکه یکبار می‌بینیم رئیس جمهور عراق نامه اعلام آمادگی برای استعفا را تقدیم پارلمان عراق می‌کند و چند دقیقه بعد بخش عربی خبرگزاری راشاتودی (RT) به نقل از منابع خبری اتانید و اظهار می‌کنند که رئیس جمهوری عراق، بغداد را به مقصد سلیمانیه ترک کرده، نشان می‌دهد که ضلع سوم سناریوی آمریکایی‌ها تا حد زیادی محقق و اجرا شده است. در این میان چند ساعت بعد از مخالفت برهم صالح، رئیس جمهوری عراق با مکلف کردن اسعد العبدانی (استاندار بصره) برای تشکیل کابینه و ارائه استعفانامه‌اش به پارلمان، فرانسوین پارلمانی ساترون (۵۴ نماینده) که جریان صدر هسته اصلی آن را تشکیل می‌دهد خواستار برگزاری همه‌پرسی مردمی قبل از پایان سال جاری میلادی بر سر سه نامزد نخست‌وزیری شد. این در حالیست که روزنامه الاخبار در گزارش خود نوشته است اختلاف میان احزاب شیعی باعث تعمیق بحران خواهد شد و اگر مرجعیت دینی قدرتمندانه در این مسأله ورود نکند امکان ادامه بحران برای دست کم یک هفته دیگر وجود داشته باشد که تبعات آن عظیم خواهد بود.

چرا هسته‌های

خفته داعش زنده شدند؟

تا به اینجا، تمام تحولات حول محور سیاسی می‌گشت اما آنچه متأسفانه در اخبار و تحلیل رسانه‌ها از قلم افتاده و حتی آنرا منکر می‌شوند، فعال شدن مجدد تحرکات داعش در عراق و منطقه است. اخیراً اخبار متعدد از دفع حملات داعش به سامراء، کرکوک، الانبار و مناطق دیگر عراق منتشر شده که نشان می‌دهد هسته‌های پنهان و خفته این جریان تروریستی در عراق همچنان زنده هستند. بر اساس آمار منتشر شده از سوی اعماق (ارگان رسانه‌ای داعش)، این جریان تروریستی از اواسط آذرماه تا اوایل دی ماه سال جاری ۳۲ عملیات در عراق انجام داده‌اند که به تفکیک عبارتند از: ۱۳ عملیات در دیالی (نزدیکترین استان به ایران)، ۹ عملیات در کرکوک

شک نکنید که آنچه در عراق رخ داده به نوعی یک سناریوی چندضلعی است که ضلع اول آن با به هم ریختن فضای عمومی عراق انجام شد و پس از آن حمله به منافع شیعیان و خصوصاً تهران، دومین ضلع سناریوی واشنگتن بود که به سبک خودش عملیاتی شد

عنوان حامی مالی و ایدئولوژیک بخشی از حزب بعث وارد میدان کردند و امروز شمامی‌بینید که دختر صدام و اشخاصی مانند خضیر المرشدی (سخنگوی حزب بعث) رسماً از کشتار مردم عراق و ادامه ناسنی‌ها حمایت می‌کنند و خواهان ادامه اقدامات تخریبی و انفعالی هستند. ضلع سوم این ماجرا هم کاملاً مشخص بود؛ ایجاد خلأ قدرت!

ممکن است سوال کنید که مگر طی چندماه اخیر و با کنارگیری نخست‌وزیر و ایجاد شکاف میان احزاب خلأ قدرت صورت نگرفته بود؟ پاسخ مثبت است، اما باید توجه داشته باشید که در قانون اساسی عراق، اگر عدم وجود نخست‌وزیر طولانی شود، رئیس جمهوری می‌تواند

خبر

ترامپ در جستجوی جایگزین برای پمپئو

با تشدید گمانه‌زنی‌ها درباره کنارگیری وزیر امور خارجه آمریکا برای شرکت در انتخابات سناتور، رئیس جمهور آمریکا تلاش‌های خود برای یافتن جایگزین پمپئو را افزایش داده است. به گزارش واشنگتن پست، مایک پمپئو وزیر امور خارجه آمریکا مدعی شده که قصد ندارد در رقابت‌های سال آینده مجلس سنای آمریکا شرکت کند اما کسانی که نزدیک به وی هستند گفته‌اند وی هنوز تصمیم نهایی خود در این باره را اتخاذ نکرده است. این موضوع مانع از گمانه‌زنی‌ها در این باره نشده که چه کسی جایگزین احتمالی پمپئو در راس وزارت امور خارجه آمریکا خواهد شد. دونالد ترامپ، رئیس جمهور آمریکا نیز به آتش این گمانه‌زنی‌ها دامن زده و این‌زنی‌هایی را با نام‌بندگان و مقاماتی که وی آنها را مدنظر دارد انجام داده است. پمپئو تا ماه ژوئن (خرداد ماه) هنوز زمان زیادی دارد تا تصمیم بگیرد که برای انتخابات سناتور

مشارکت کند یا خیر اما «میچ مک‌کونل» رهبر اکثریت سناتور در حال ترغیب پمپئو برای مشارکت در انتخابات سناتور در ایالت کانزاس است. جمهوری خواهان نگران هستند در صورت عدم حضور پمپئو در انتخابات سناتور ایالت کانزاس، «کریس کوپاچ» نامزد آنها در این ایالت، صندلی سناتور را به نفع دموکرات‌ها از دست بدهند.

خبر

«بی بی» رهبر لیکود ماند

«بنیامین نتانیاها»، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی با مداد روز گذشته (جمعه) پیروزی خود در انتخابات درون حزب لیکود را اعلام کرد. به گزارش آسوشیيتد پرس، در رای گیری که روز پنجشنبه برای رهبری حزب لیکود برگزار شد، نتانیاها توانست بیش از ۷۰ درصد آرا را به خود اختصاص دهد و «گیدئون سحر» نتوانست نتانیاها و در این رقابت شکست دهد. بر اساس نتایج منتشر شده، نتانیاها با کسب ۴۱ هزار و ۷۹۲ رای، ۷۴٫۵ درصد آرا را کسب کرد و سحر نیز با ۱۵ هزار و ۸۸۵ رای، ۲۷٫۵ درصد آرا را به دست آورد. «بنیامین نتانیاها» نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی در طول ۱۴ سال گذشته ریاست حزب لیکود را بر عهده داشته است. اما ناگامی دوباره وی در تشکیل کابینه و همچنین پرونده‌های قضایی مطرح شده علیه او، موجب شده تا پایگاه نتانیاها در حزب ضعیف‌تر از همیشه باشد.

دولت ژاپن اعزام نیرو به خاورمیانه را تصویب کرد

دولت ژاپن روز گذشته (جمعه) اعزام پرسنل نیروهای دفاع از خود به خاورمیانه به منظور گردآوری اطلاعات با هدف حفاظت از کشتی‌های مرتبط با ژاپن و همچنین تضمین ایمنی تردد نفتکش‌ها را تصویب کرد. کیودو گزارش کرد این برنامه شامل اعزام یک شناور، یک هواپیمای کشتی‌نیروهای دفاع از خود به همراه ۲۶۰ پرسنل به دریای عمان و تنگه باب المندب است. این گزارش می‌افزاید سهم ژاپن از تأمین صلح در خاورمیانه در حالی صورت می‌گیرد که تنش‌ها میان ایالات متحده و ایران بر سر برنامه هسته‌ای ایران افزایش یافته است. به همین دلیل ژاپن تصمیم گرفته است به ائتلاف دریایی تحت رهبری آمریکا در تنگه هرمز نپیوندد تا از آسیب رساندن به روابط دوستانه خود با ایران جلوگیری کند. منابع رسمی به کیودو گفته‌اند دولت در نظر دارد این نیروها را در نیمه دوم ژانویه س ۲۰۲۰ میلادی به منطقه اعزام کند.

ترکیه معارضان سوری را به لیبی اعزام می‌کند

گزارش‌ها حاکی از آن است که ترکیه قصد دارد از عناصر مسلح تحت حمایت خود در سوریه، برای پشتیبانی از دولت وفاق ملی لیبی استفاده کند. پایگاه خبری میدل‌ایست‌آی روز گذشته (جمعه) به نقل از یک مسئول ارشد در دولت وفاق ملی لیبی (مستقر در طرابلس) گزارش داد ترکیه گروه‌های تروریستی و معارض سوری را در لیبی مستقر می‌کند این وبگاه به نقل از منابع خود نوشت: شورشیان (تروریست‌های) سوری تحت حمایت ترکیه برای مبارزه با نیروهای خلیفه حفتر، در لیبی مستقر می‌شوند. یک منبع معارض سوری نیز به این پایگاه خبری گفت آنکارا اخیراً با گروه‌های شورشی متعددی در سوریه که متحد ترکیه هستند، درباره اعزام به لیبی تماس برقرار کرده است. میدل‌ایست‌آی همچنین به نقل از یک منبع ترکیه‌ای نوشت: «جوخه سلطان مراد، که یک گروه مسلح شامل ترکن‌های سوری است، از گروه‌هایی است که به شمال آفریقا اعزام می‌شود.»

